TÂRGUL de MOSTRE din LIPSCA

25—29 AUGUST 1940

Viza gratuită de intrare în Germania.

Reduceri la „Serviciul Maritim Român".

INLESNIRI ŞI SUPRACOTE DE IMPORT.

60% reducere pe căile ferate germane

50% reducere pe C. F. R. la înapoiere

33% reducere pe căile ferate ungare

Informaţiuni la: OFICIUL PENTRU ROMÂNIA al Târgului de Mostre din Lipsca, Bucureşti, Alea Carmen Sylva 5. Telefon 4.36.05 şi la Oficiul Turistic German, Calea Victoriei 114 2500

In lumea Faraonilor

II

ABUKIR (Alexandria)

de OLGA GRECEANU

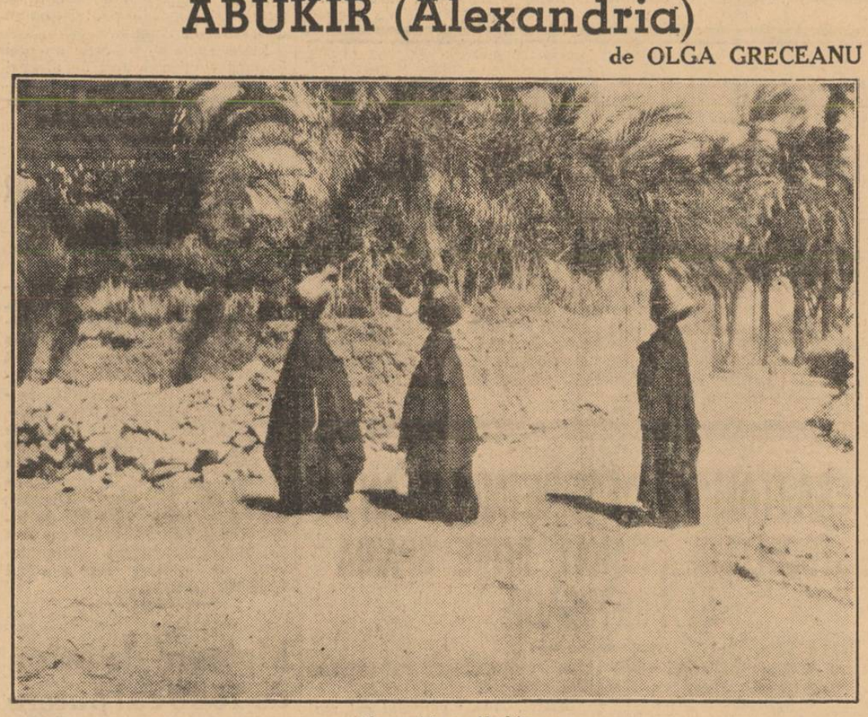

Alexandria — Abukir

După masă facem o mică plimbare la Abukir, unde a avut loc lupta între Napoleon şi Turci. Nu sunt decât 20 kilometri depărtare de Alexandria, dealungul unor dese păduri de mandarini şi portocali...

La capătul pădurii e urcuşul spre faleză ce duce pe platoul Abukir. Il suim greu, printre pietre, buruieni şi iarbă, dar suntem răsplătiţi cu privelişte a mării Mediterane, imensă şi albastră întindere sub picioarele noastre, în fundul căreia sunt poate încă oasele celor zece mii de turci, azvârliţi în mare de Napoleon.

In mijlocul platoului e tunul lui Napoleon. Veghează, năpădit de uriaşe buruieni, locul unde Kleber, luând în braţe pe Bonaparte, i-a strigat: „Generale, eşti mare cât Universul".

Tunul însă e atât de mititel, de nenorocit şi de fără rost aci, că în loc să te zgudue, să te impresioneze, să te înalţe, te lasă nepăsător. Nu-mi place să-l văd cum stă singur, la marginea mării, pe un loc neîngrijit, pustiu, urît, când i-ar sta cu mult mai bine într'un muzeu, alături de alte tunuri de pe vremea lui.

Azi, când ochiul omului e obişnuit cu tunuri gigantice ca nişte animale din Apocalips, tunuleţul Impăratului Napoleon, pare o jucărie ce s'ar putea ţine pe genunchi.

Nu e simbol de vitejie, şi totuşi vitejia vrea s'o arate.

Tocmai când vroiam să plecăm din Abukir, din căsuţa de pământ dela poalele falezei, vine spre noi un indigen, înalt, bătrân, uscat, cu ochi vineţi şi halat alb şi ne explică cum în anul 1798, „din 13 vase de război franceze, numai două au scăpat de focul amiralului Nelson".

Ce interes are uscata arătare arămie să suprapue peste imaginea ce ne făcusem de vitejeasca luptă a lui Napoleon, o imagine mai veche a înfrângerii armatelor franceze?

E poate un fel de a se răzbuna de moartea celor zece mii de turci aruncaţi în mare acum o sută patru zeci de ani?

A izbutit să ne indispuie, căci plecând din Abukir, nici nu ne mai gândim că Napoleon a câştigat o luptă, ne gândim doar că armatele franceze, cu puţin înainte, au pierdut o luptă.

Aşa e rostul.

O singură veste rea, acoperă zece bune. Răul atârnă greu, e de plumb şi odată căzut în inimă, nu-l urneşti uşor.

...Ne întoarcem la Alexandria pe alt drum, decât pe drumul pe care am venit. O luăm dealungul mării Mediterane, dealungul plajei şi al frumoaselor vile din cartierul Mex.

In loc să mă uit la vile, mă uit la imensitatea mării; e ca o cerneală albastră, punctată ici, colo, de câteva vapoare în trecere spre alte porturi din Orient. Le număr: unu, doi, trei...; mi se pare că trebuie neapărat să număr 13, că trebue să zăresc pe tânărul amiral Nelson la postul de comandă, şi că peste puţin am să privesc cum 11 din ele se scufundă şi cum numai două vor izbuti să treacă în sus să se rezeme de ţărmul dela Abukir.

La tunuleţul lui Napoleon, năpădit de buruieni, nu mă mai gândesc.

...Ajungem în Alexandria înainte de ora patru, tocmai când plimbarea locuitorilor cu turbane sau cu căşti coloniale e în toi. Greu ai putea crede că mai stă cineva acasă din jumătatea de milion de oameni ce populează portul. Forfotă pretutindeni greci, italieni, francezi, maltezi, indieni, germani, armeni, sirieni, spanioli, turci şi marocani.

Peste toate aceste capete, de cinci ori pe zi, se apleacă de sus, din minaretul moscheei, un muezzin, care cu palma deschisă peste colţul gurii, chiamă turcii la rugăciune: Allahu akbar! Allahu Akbar!

Cei ce nu sunt oamenii lui Mahomet, nu ridică capul să asculte chemarea tărăgănată a muezzinului. In timp ce de sus cad cuvintele ce anunţă că Allah e cel mai mare, că el e singurul Dumnezeu, că lui trebue cu toţii să i se închine, fiecare gândeşte ce vrea, căci pe sub umbra smochinilor, a palmierilor şi a migdalilor, fiecare trecător poartă un ideal politic, social şi moral, diferit de al celuilalt. La fel şi noi. Pentru moment însă, părăsim orice deal politic, social şi moral şi păstrăm numai idealul turistului de a vedea cât mai mult, cu cât mai puţină oboseală. De aceea fără să coborâm din maşină, vizităm tot ce mai e de vizitat în Alexandria şi în împrejurimi, atât în oraşul modern cât şi în oraşul vechiu unde acum 2200 de ani s'au ridicat 500 temple, 4000 de palate, 4000 de băi publice, 400 de circuri şi 12.000 de grădini de zarzavat.

Când soarele e gata să apună, ne reîntoarcem în centrul oraşului, şi ne instalăm pe terasa bine adumbrită unei cafenele din piaţa Omar. Cu evantaiul încerc să alung muştele şi totdeodată să-mi răcoresc obrajii roşii ca focul. Nu ştiu cum nu ajunge omul să nu ardă ca o torţă, sub focul soarelui egiptian. La noi când e atâta arşiţă dogoritoare, te uiţi pe cer, să te mângâi cu un norueţ alb, care poate va răcori pământul. Dar e o mângâere pe care Alexandrinii nu o pot avea, pentru că ei ştiu că ori cât ar fi căldura de mare, la ei tot nu va ploua tot anul decât unsprezece zile răzleţe.

Eu nu pot să sper acum că va ploua, căci ar însemna să plouă şi o a douăsprezecea zi.

Sunt totuşi mulţumită că sunt la adăpost de razele soarelui şi pot privi neturburată în mijlocul pieţei, statură măreaţă a lui Omar, turnată la Paris în bronz şi urcată pe un imens piedestal de marmoră.

Din cauza lui a şefului Egiptului din anul 640, mor oamenii azi. Dacă Omar n'ar fi existat, noi am fi azi nemuritori! Asa cel puţin pretindeau savanţii păzitori ai străvechei Biblioteci de 700.000 volume, arse din ordinul lui Omar şi printre cari se găsea şi un volum cu reţete *contra morţii!*

Mă întreb, dacă Biblioteca n'ar fi ars, dacă ar fi fost şi acum în picioare, dacă am fi intrat înăuntru şi am fi copiat reţeta ce dă o veşnică viaţă pe pământ, acum ce-aşi face? Aşi sta tot aşa de liniştită la masă. In faţa unei limonăzi, sau aşi fi de mult la hotel, ocupată să execut reţeta nemuririi?

Şi odată „nemurirea" câştigată sub formă de lichid într'o cupă, aşi duce totuşi paharul la gură?.. Aşi avea eu curajul să-l beau? Să rămân veşnic, veşnic pe pământ, ori ce s'ar întâmpla? Niciodată să nu se sfârşească viaţa mea? Mereu să pictez, mereu să călătoresc, şi iar, şi iar?

Dela a doua înghiţitură de limonadă, am ştiut că o moarte, venită la sfârşitul unei vieţi, e totuşi cel mai bun sfârşit al omului..

(Va urma)

Odoarele mânăstirilor din Bucovina sunt în deplină siguranţă

Declaraţiile I.P.S.S. Mitropolitul Bucovinei

I. P. S. S. Tit Simedrea, Mitropolitul Bucovinei, sezizat de unele informaţiuni şi articole apărute în ziare, în legătură cu odoarele mânăstireşti, a făcut următoarele declaraţiuni:

„Durerea care ne-a lovit, prin despărţirea de pământul străbun al Bucovinei de Nord, ne-a găsit tari în faţa lui Dumnezeu şi a Destinului.

Nici o mânăstire n'a fost lovită în avuţiile şi odoarele ei, de grelele împrejurări prin care a trecut Ţara.

S'au luat, din primul moment, măsurile necesare pentru ca odoarele mânăstirilor Sucevita, Putna, Dragomirna şi Sf. Ion Nou, din Suceava, să fie puse, cu deosebită grijă la adăpost.

Dumnezeu ne are în paza Lui".

Specula în staţiunile balneare şi climatice

In urma constatărilor făcute de organele de control ale comisariatului general pentru înfrânarea şi reprimarea speculei, rezultă, că deşi staţiunile balneare şi climatice sunt mai puţin populate ca în alţi ani, totuşi unii comercianţi încearcă să speculeze pe acei care au fost nevoiţi să-şi părăsească căminurile în căutarea sănătăţii.

Pentru a preîntâmpina această stare de lucruri, d. general Petre Georgescu, comisarul general pentru înfrânarea şi reprimarea speculei ilicite a întrunit într'o conferinţă pe toţi inspectorii controlori la legea speculei, care depind de acest comisariat, însărcinându-i cu un control sever în ce priveşte aplicarea legii în staţiunile balneare şi climatice, sancţionându-se vinovaţii.

Furtună violentă la Turtucaia

Turtucaia, 31 Iulie

Joi dupa amiaza zilei de 28 a.c. o violentă furtună s'a abătut asupra oraşului nostru.

Circulaţia pe Dunăre se oprise din cauza ceţei şi a valurilor mari cari se frământau.

Pe străzi apa atingea o jumătate de metru.

Şivoaele puternice duceau cu ele pietre de mărime neobişnuită.

Copacii au fost smulşi din rădăcină, iar străzile oraşului, distruse de şuvoaiele ce săpau adevărate şanţuri în cale.

Multe case au avut de suferit de pe urma furtunii rămânând desvelite şi în parte dărâmate.

Furtuna a durat mai bine de o oră.

LICHIDARE!

CIORAPI DE DAMA

STOC MĂTASE NATURALĂ (indigene şi străine)

ADESGO 501 cal. II-a	Lei **190** per.	
ADESGO 1001 cal. II-a	„ **210** „	
ADESGO 1001	„ **245** „	
ADESGO 501 cal. I-a	„ **240** „	
VICTORIA cal. I-a	„ **345** „	

vinde endetail cu preţ de engros:

„ARTWIL" S. A. R. Str. Lipscani 100, etaj IV 25

Căutăm INDUSTRIE CHIMICĂ

importantă pentru preluare imediată. Adresaţi ziar sub: „Căutăm industrie" 92 G. 5132

POPULAŢIA BIHORULUI

Câţi români şi câţi unguri sunt pe graniţa de vest

De câtva timp radio Budapesta pune în discuţie pretenţiunile pe cari ungurii le-ar avea asupra Ardealului.

Pentru ca să le arătăm absurditatea acestor zvonuri lansate pe cale de ricoşeu de cei dela Budapesta, dăm următoarele cifre asupra populaţiei din Bihor. Mărturisim că cifrele pot fi exagerate în avantajul ungurilor, fiindcă în rândul lor s'au strecurat, poate, evrei, germani maghiarizaţi sau alte naţionalităţi. In nici un caz nu am redus cu o singură unitate numărul lor. Iată cifrele populaţiei Bihorului. Judeţul acesta are o populaţie totală, fără Oradea, de 453.672 suflete, împărţită astfel:

Români	321.187	adică	70,84%
Unguri	109.270	„	24,08 „
Germani	2.113	„	0,46 „
Slovaci	6.317	„	1,39 „
Evrei	7.267	„	1,60 „
Alte naţionalităţi	7.518	„	1,63 „

Aceasta este situaţia populaţiei din Bihor. Şi acum să pofteaască cineva să discute.

LIPSA DE PAINE LA ORADEA?

Astăzi s'a prezentat d-lui primar Augustin Chirilă o delegaţie a brutarilor din localitate spre a-i arăta situaţia critică în care se găseşte oraşul. Cu toate că suntem în plin seceriş, producătorii nu vând grâu, aşteptând să se fixeze preţul oficial. Or, morile, nu mai au ce măcina, iar populaţia este ameninţată să rămână fără pâine. Primarul municipiului a telegrafiat imediat autorităţilor în drept să ia măsuri ca să nu se simtă lipsa de pâine. Adică să fixeze preţul oficial al grâului.

Şi aşa, de câteva zile, un se dă decât făina strict necesară pâinei. De vrei să cumperi un sac de făină, nu găseşti.

CARMEN SYLVA

(Băile Movila)

Hotel Pensiunea C. Popovici

Camere cu şi fără pensiune completă. Reţineri Şoseaua Kiseleff 18. Tel. 2.47.50 şi în staţiune direct. Hotel Tel. 13. Seara dans. Cazino. Jocuri de noroc. 1203

Publicaţiunea No. 38/940

In zilele notate mai jos se va ţine la Administraţia Publică Autonomă a Pirotechniei Armatei următoarele licitaţii publice:

— La 17 August ora 9 a. c. a III-a licitaţie publică pentru vânzarea a 400 buc. damigene goale şi diferite sticle goale de reactivi.

— La 19 August ora 9 a. c. licitaţie publică pentru aprovizionarea cu diferite materiale de fierărie, vopselărie, chimicale şi articole technice.

— La 20 August ora 9 a. c. licitaţie publică pentru vânzarea de maşini vechi.

— Condiţiunile technice, administrative locul de predare precum şi orice alte date de detaliu se pot vedea în orice zi de lucru la Pirotechnie, între orele 11—13.

Garanţia de 5% se va depune numai în recipisa Cassei de Depuneri. 7264

Rog pe fratele meu MOŞNEAGA IGOR să vină imediat în gara Ialomiţa să vorbească cu mine. Acei ce îl cunosc sunt rugaţi să-i comunice 14

Direcţiunea generală C. F. R.

Miercuri, 14 August 1940, ora 9 dimineaţa, se va ţine în sala licitaţiilor C. F. R., din str. Edgar Quinet Nr. 8, Et. IV, o licitaţie publică cu termen scurt, pentru furnizarea cazanelor generatoare de abur şi serpentinelor necesare staţiunilor de deparazitare.

Valoarea furniturilor este aproximativ de 2.280.000 lei.

Informaţii în Foaia Licitaţiilor C. F. R.

Direcţiunea Intreţinerii

Nr. 127251 RA/40. 8013

LA MAGAZINELE

DRATA

MARI REDUCERI DE PREŢURI!

Cu incepere dela 1 August 1940 reducem simţitor preţurile la

încălţămintea pentru Doamne, Bărbaţii şi Copii

Nu intârziaţi de a vă convinge!

Drata

Str. LIPSCANI 34
Cal. GRIVIŢEI 159
Str. DOAMNEI 15

Slănic-Moldova

(Perla Moldovei)

CASINOUL DESCHIS

Ruleta — Braziliana — Chemin de fer

Reducere C. F. R. 50% 689

BĂILE HERCULANE

în plin SEZON

CAZINOUL **permanent DESCHIS**

Ruletă, Braziliană, Baccara 687

Biserica şi Scoala

CALENDAR

Cei şapte tineri din Efes

Pe vremea împăratului Deciu (241—251), a fost prigoană mare împotriva creştinilor. Auzind împăratul că cei şapte tineri, fii ai celui mai mare dregător din oraşul Efes, capitala Asiei, mărturisesc pe Hristos, a poruncit să-i pună în lanţuri şi să-i aducă înaintea lui, silindu-i să jertfească idolilor.

Tinerii s'au împotrivit, nesocotind ameninţările şi răbdând chinurile. Impăratul trebuind să plece şi fiindu-i milă de tinereţea şi frumuseţea chipurilor lor, i-a lăsat deocamdată în pace, dându-le timp de gândire şi urmând ca la întoarcere să rostească asupra lor osânda.

Tinerii s'au folosit de acest timp şi luând cu ei puţini bani de cheltuială în aur şi argint, s'au ascuns într'o peşteră din muntele Ohlon, care se găseşte în apropiere, rugându-se lui Dumnezeu ca să le întărească sufletele. Aflând împăratul, a pus de s'a zidit intrarea peşterei spre a-i face să moară de foame acolo, în timp ce tinerii rugându-se lui Dumnezeu au adormit.

A trecut după aceia multă vreme. Deciu şi alţi împăraţi au cârmuit împărăţia romană şi s'au săvârşit, iar credinţa creştină a biruit. După 372 de ani, pe timpul împăratului Teodosie cel Mic (408—451) peştera se deschise în chip minunat cu prilejul unor săpături iar cei şapte tineri s'au trezit din somn, părându-li-se că n'au dormit decât o noapte. Unul din ei se duse în oraş, ca de obicei, să cumpere bucate. Care nu-i fu însă mirarea când văzu în Efes în loc de prigoană: veselie, cruci, biserici şi peste tot înfăţişare creştină. Incercă să cumpere ceva cu banii ce-i avea, dar negustorii luară aminte, că sunt bani vechi, cu chipul lui Deciu, nu al lui Teodosie. Cercetând pe tânăr, acesta spuse de fraţii săi şi astfel se descoperi minunea. Ce se întâmplase?

Când aflară de întoarcerea lui Deciu, cei şapte tineri s'au rugat lui Dumnezeu şi au fost cuprinşi de un somn minunat, din care au fost treziţi abia acum.

Se înţelege că minunea a cutremurat pe toţi. Episcopul cu autorităţile şi cu norod mult s'au dus la peşteră, unde au găsit pe toţi cei şapte tineri, dând slavă lui Dumnezeu.

Impăratul fu vestit şi a venit însuşi cu mare alai dela Constantinopol la Efes. Văzând minunea, a sărutat grumazii sfinţilor şi a mulţumit lui Dumnezeu pentru această minunată arătare.

Cei şapte tineri s'au săvârşit din viaţă în acelaş an la 22 Octombrie, câştigând astfel cununa cea neveştejită a slavei.

C. D.

SF. SCRIPTURĂ

Matei IX, 27-35

Doi orbi îl întâlnesc pe Iisus în cale şi strigă cu putere în urmă-i: „Miluieşte-ne, fiul lui David!" Iisus îi întreabă: „Credeţi că pot să fac eu asta?" „Da" răspunseră cu hotărîre, orbii. „Fie vouă după credinţa voastră", le-a zis Iisus, în timp ce ochii lor se deschideau şi primeau lumina.

Iată un fapt care trebue tălmăcit, întrucât nu e vorba numai de o minune în care s'a arătat puterea lui Dumnezeu, ci de ceva aşa de adânc, de credinţa care mântue şi duce la înfăptuirea năzuinţelor noastre. Această credinţă deschide însă următoarea întrebare: Fiecare din noi se numeşte credincios şi totuşi nu numai că n'am mutat muntele în mare, dar nici lucruri mai uşoare n'au putut înfăptui. De ce? Vom înţelege îndată, dacă ne vom gândi la felul credinţei noastre şi la credinţa celor doi orbi, examinând puţin izvorul din care porneşte fiecare din ele.

Cel dintâi lucru care trebue să-l spun este că mulţi dintre noi ne înşelăm cu privire la fiinţa credinţei. In adevăr, noi credem, când avem dovada, ceiace e tot una cu a nu crede. Chiar credinţa noastră în Hristos se întemeiază pe aceia că el a făcut semne şi minuni, pe dovezi din fapte, nu pe însuşirea lui de fiinţă mai presus de fire. A crede însă după ce o putere sau un fapt ţi-a fost dovedită însemnează că te-ai îndoit de ea, adică nu ai crezut. Asta şi este între altele pricina pentru care Dumnezeu a trimis pe fiul său în lume să facă semne şi minuni. Trebuiau văduţi necredincioşii.

Dar orbii oare tot aşa credeau?

Mai întâi ei nu aveau toate simţurile căci le lipseau cel principal: văzul. Cine însă este orb nu poate cunoaşte lumea şi deci nu o poate nici judeca, nici înţelege cum trebue. Cum ai să staturniceşti păreri şi judecăţi despre ceiace nu cunoşti amănunţit? Inţelegerea lumii se întemeiază pe cunoaştere ,iar cunoaşterea începe prin vedere, cu ajutorul căreia mai ales, lucrul supus cunoaşterii ,poate fi cercetat şi judecat.

Ce vedem însă? Că cei doi orbi, cari tocmai de simţul cunoaşterii erau lipsiţi, strigă cu stăruinţă: „Miluieşte-ne, fiul lui David" iar când Hristos îi întreabă dacă cred în putinţa unei minuni aşa de mari ei răspund cu hotărîre: „Da!"

Inţeleseseră ei Dumnezeirea lui Iisus din înfăţişarea şi atitudinea sa? Nu, căci fiind orbi erau în neputinţă să înţeleagă ceva chiar „în parte". Atunci care a fost pricina credinţei lor?

Era convingerea lăuntrică neîntinată şi nesdruncinată în atârnarea lor de o putere mai presus de fire care a făcut totul şi poate deci da totul. Această convingere nu rezultase din cunoaştere, ci din pătrunderea unei taine ce umplea întreaga lor fiinţă circulând odată cu sângele prin toate mădularele trupului lor. Era temelia vieţii lor de fiecare clipă. A fost de ajuns numai ca să audă de Iisus, ca să înţeleagă toată taina răscumpărării şi realizarea bunătăţii cereşti ce venea prin el. Aceasta este credinţa cea adevărată, aceasta este credinţa care mută munţii, care mântue. Şi acum, creştine, întoarcete şi cercetează viaţa ta!

Ca să fii desăvârşit trebue să te întăreşti în credinţă şi să umpli cu năzuinţi bune, golul tău sufletesc. Practică deci fapta cea bună; exercitează-te azi şi mâine, ziua şi noaptea, în vreme de bucurie ca şi de supărare. „cu timp şi fără timp" cum spune Apostolul.

Numai aşa vei vedea cu adevărat; numai aşa nu vei mai fi orb.

Pr C. HORODIŞTE

SUPLINITORII

O PROBLEMĂ DICTATĂ ŞI UNA SOCIALĂ

de CONSTANTIN KIRIŢESCU

Limbajul administrativ-şcolar a dat cuvântului „suplinitor" un înţeles special, care depăşeşte, ori chiar se depărtează de la cel etimologic. Profesorul suplinitor din învăţământ nu ţine totdeauna locul unui titular, împiedecat de a fi present la catedră. Cele mai deseori el „suplineşte" chiar catedra, adică e profesor pe cont propriu, dar nu de plin drept, al unei catedre, sau al unei frânturi de catedră. Ca să ajungă titular al ei, trebue ca în prealabil să fie îndeplinite o seamă de condiţii. Unele sunt de ordin subiectiv, ţinând de persoana candidatului; cele mai multe sunt de ordin obiectiv, atârnând de situaţia legală, bugetară ori întâmplătoare a catedrei. Această ajungere la maturitate poate să reclame multă vreme. In tot acest timp profesorul e suplinitor, adică profesor în devenire, posedând drepturi virtuale, îndeplinind toate cerinţele legale, atribuţiile materiale şi obligaţiile morale ale catedrei, lipsit de cele mai importante prerogative ale carierii: stabilitatea şi retribuţia integrală.

Suplinitoriatul este un fenomen specific profesoratului. Am putea spune: o maladie a carierii. Câmpul ei cel mai propriu de prosperare este învăţământul secundar. In alte cariere nu există, sau, dacă există, se presintă subt forma foarte atenuată a „stagiului". In corpul didactic secundar, maladia are întindere şi adâncime deosebită. In nici o altă parte nu se poate vedea mulţimea de oameni cu pregătirea complectă pe care o cere legea, posedând diplomele universitare şi de multe ori, chiar examenul de capacitate, făcând serviciu efectiv la catedre vacante din specialităţile lor, şi totuş purtând pe frunte stigmatul de „suplinitor", adică un fel de „jumătate de profesor".

Mai presus de nesiguranţa personală, ceea ce este dureros în situaţia suplinitorului, este proba răbdării, încercarea nervilor: stadiul de suplinitor, uneori peste măsură de lung, este o şcoală a aşteptărilor obositoare, a umilinţii, a deziluziilor, câteodată şi a răsvrătirilor comprimate în suflete.

Pricinile întinderii alarmante ale suplinitoriatului sunt mai ales două:

1) Mulţimea catedrelor de „mână moartă", a acelor catedre ale căror titulari solicitaţi aiurea de combinaţii didactice, administrative ori politice mai remunneratoare, au nevoe de a fi ocupate printr'un „om în loc". Continuând să aparţină de drept proprietarului absenteist, aceste catedre sunt sustrase din circulaţia generală. Unele sunt arendate timp de decenii la suplinitori ce se schimbă an cu an, spre marea pagubă a învăţământului. Scandalul nu poate fi curmat radical din cauza timidităţii imaginaţiei legislative ori a nesincerităţii aplicării legilor.

2) Oferta didactică e mai mare decât cererea. Producţia de profesori întrece debuşeul de plasare. Universităţile aruncă pe piaţă mai mulţi candidaţi la profesorat decât poate să absoarbă şcoala. Există deci o criză de supraproductie, care cere ca marfa să fie stokată mai nainte de a putea fi utilizată. Dar marfa e alcătuită din fiinţe umane cu cultură înaltă, deci cu trebuinţe multiple, cu o sensibilitate mai rafinată. Lipsa posibilităţilor de plasare obligă pe aceşti oameni să se mulţumească cu situaţii mai inferioare. De această stare de constrângere profită atât beneficiarii unor situaţii mai vechi cât şi beneficiarul cel mai avid: Statul. Suplinitoriatul realizează postulatul economic de a satisface maximum de nevoi cu minimum de cheltuială.

Pentru a remedia crizele de supraproducţie, Economia politică cunoaşte numai două soluţiuni: sau se micşorează producţia, sau se măreşte consumaţia.

Soluţia cea dintâi are desavantajul că loveşte principiul libertăţii învăţământului, dreptul oricărui cetăţean de a-şi alege câmpul de activitate intelectuală pentru care are simpatie şi crede că posedă aptitudini, dreptul de a-şi publicita pregătirea printr'o diplomă, dreptul de a-şi pune în valoare diploma făcând din atestarea calităţilor intelectuale şi de cultură pe care ea le garantează o armă cu care să-şi croiască drum în viaţă. Nimeni n'ar putea contesta adevărul acestui principiu. El conţine însă germenul primejdiei de a confunda dreptul de a se instrui, cu acela de a căpăta pe baza lui, o funcţie salarizată. Şi atunci Statul este pus în situaţia grea de a restrânge, nu posibilităţile de cultură, ci pe acele organizaţii de cultură care implică la termenul lor final, singura posibilitate de valorificare a încredinţării unei funcţiuni publice, în cazul nostru a unei catedre în învăţământul de stat.

Cea de-a doua soluţie se loveşte de concepţia politică a statului în materie de învăţământ. Şcolile de grad supraprimar nu pot fi înmulţite la infinit, numai pentru a asigura debuşeuri licenţiaţilor în căutare de catedre. Atât numărul şcoalelor cât şi felul lor sunt determinate de necesităţile aşezării unei vieţi publice sănătoase, considerate pe planul cultural, social şi naţional, iar aceasta vine adeseori în conflict cu iureşul tineretului universitar spre cucerirea de locuri sigure şi bine retribuite.

Şi atunci, întocmai ca în sălile de spectacol care atrag lume multă, se produce o stratificare. In urma privilegiaţilor, cari şi-au putut asigura din vreme locuri, vom vedea rânduindu-se masa celor nevoiţi să mai aştepte, mulţumindu-se unii să apuce câte un strapontin alăturat de cei instalaţi în fotolii, un loc în picioare alături de cei ce stau jos, sau aşteptând la uşă evacuarea ca să apuce seria a doua. Buna ordine cere respectarea condiţiilor de selecţiune; în corpul didactic ele sunt ordinea de merit, de vârstă şi de utilisare cât mai profitabilă a specialiştilor.

In această sforţare de realisare a unei ordine sociale ,problema suplinitorilor este destul de dificilă şi confuză. Ea are aspecte ce pot deveni primejdii sociale. Nefiind o simplă problemă didactică, ea se impune în egală măsură atenţiunii conducătorilor politicii generale a statului ,ca ori ce chestiune care provoacă nemulţumirea îndreptăţită a unor categorii numeroase. Crearea şcoalelor normale superioare este o primă măsură luată de legiuitor. Dar ea priveşte viitorul, iar rezultatele ei rămân a se vedea pe teren. Soluţionarea chestiunei absenteismului didactic ,trebue să urmeze. Până la soluţiunile cu contururi vaste, nu trebuesc însă neglijate cele mărunte. Şi printre acestea, cea care se impune în prima linie, este chestiunea suplinitorilor cu examene de capacitate şi cu mulţi ani de suplinire, dar cari n'au putut fi încă titularizaţi. Ei alcătuesc una din categoriile intelectuale cele mai nedreptăţite şi nu este în interesul statului ca să fie aruncaţi în braţele desnădejdii şi ale revoltei.

Tot pentru ziua Domnului

Când sunt dureri multe în sufletul ţării nu-şi mai are rost nicio discuţie de principii: fiecare dintre noi e obligat să contribue efectiv la potolirea amărăciunilor.

Astfel ni s'ar putea spune, când tot discutăm pro şi contra, în legătură cu repaosul duminecal şi de sărbătoare.

Se încearcă să ni se arunce o vină gratuită: că nu participăm la salvarea muncilor agricole şi că ne agăţăm orbeşte de nişte principii teoretice şi generale.

In acest caz, e o totală lipsă de înţelegere mai adâncă din partea laicilor. *Preotimea şi-a făcut din plin datoria, în vremuri de restriste. Chiar acuma să nu se uite că factorul îndrumător de ajutorare agricolă este tot preotul.*

Neînţelegerea se constată asupra următorului punct, pentru noi esenţial: s'a făcut dintr'o trecătoare situaţie agricolă critică o permanentă sărăcie agricolă; şi, din îndemnul unei atari îngrijorări imaginare, s'a trecut la completa desfiinţare a repaosului duminical.

Or, în această călcare, noi preoţii vedem o schimbare de concepţie: se disprefuieşte sensul divin al acestei odihni. *Munca, firească, este într'un fel o rugăciune; aceasta, însă, numai la nevoie:* ca'n ceasul de faţă.

Poporul, însă, a luat această îngăduire temporară, ca o permanentă călcare a repaosului. Cu alte cuvinte, va putea culege castraveţi şi roşii Dumineca, va merge la coasă, va scoate ceapă şi zarzavat şi va face orice altă muncă. Oricând va găsi pretext c'a întârziat cu munca.

Cunosc, apoi, cazuri, când preotul a fost oprit de Sf. Ilie şi Dumineca următoare, de către autorităţi, ca să mai facă slujbă.

Nici nu ne putem închipui dezastrul moral pentru ţară, ce va ieşi din permanentizarea acestui libertinaj neînfrânat. Se va haotiza neamul, iar Biserica ar fi lamentabil batjocorită.

Dixi et salvavi animam meam!

Preot MIHAI ŞTEFAN